

[Kirkeministeren.]

Jeg kunde have Lyst til i denne Forbindelse at sige til det ærede Medlem, om hvem jeg ved, at han virkelig er interesseret i disse Spørgsmaal, at det dog er tvivlsomt, om det er klogt af det ærede Medlem og hans Meningsfæller at gaa ind i en overdreven Agitation paa dette Omraade, om han tjener nogen fornuftig Hensigt dermed, om han gavner den Folkekirke, som han i Virkeligheden meget gerne ønsker at gavne. Jeg tror; han saar Splid og Uenighed i Befolkningen paa disse Omraader ved en Agitation af den Art, som han og adskillige af hans Meningsfæller har været ude i i de senere Aar.

Jeg ønsker dernæst at gøre nogle Bemærkninger til den ærede Ordfører for Forespørgerne (Rytter). Den ærede Ordfører var jo navnlig i sin Replik i Gaar meget højt oppe eller — om man hellere vil — meget langt nede, var ude med de voldsomste Angreb paa den Administration, der havde fundet Sted under min Forgænger, og paa de Udtalelser, jeg havde fremsat. Den ærede Ordfører begyndte i Gaar sin Tale med meget smukt at sige, at han gerne vilde have takket mig; bare jeg havde givet ham en Smule Mulighed derfor. Ja, det er jo Oppositionens stadige Drøm at ville takke Regeringen, men Muligheden derfor synes de Herrer aldrig at faa, og de kommer saa og siger til os med Beklagelse, at de vilde saa gerne have takket, men destoværre faar de ikke Chancen. Den eneste Maade, hvorpaa de kan give deres Følelser for os Afløb, er ikke gennem Takkeadresser, men gennem Mistillidsdagsordener. Her sidder tidligere Ministre, som f. Eks. den ærede Ordfører, med den heftigste Attraa efter at takke nuværende Ministre, anerkende og lovprise dem, men se, om det nogen Sinde lykkes! Her sad den ærede Ordfører i Gaar og vilde saa inderlig gerne takke mig, bare han kunde faa Mulighed derfor. Der var kun 2 Betingelser for denne Tak, den ene Betingelse var, at jeg gav ham Ret i alle hans Angreb paa den tidligere Kirkeminister, og den anden var, at jeg undlod at nævne de to Ministre, der har været Venstres, de Herrer Bruun-Rasmussen og Appel, og at paapege, at de ogsaa havde været i Nærheden af disse Spørgsmaal, og den Maade, hvorpaa de havde været det. Havde jeg opfyldt disse to Betingelser, havde jeg faaet Takken fra den ærede Ordfører, men saa havde jeg til Gengæld tjent den Sag, som jeg skal tjene, meget daarligt. Jeg kan ikke underkende de Handlinger; Pastor

Dahl som Kirkeminister har foretaget. Enten det ærede Medlem synes om det eller ikke, maa jeg fastslaa, at naar der er Tale om Fremkomsten af Underskuddet paa de 3½ Mill. Kr., saa er Bruun-Rasmussens Ansvar ikke mindre, men egentlig større end Dahls, fordi det var under skærpende Omstændigheder, at Minister Bruun-Rasmussen disponerede paa en saadan Maade, at Underskudet steg.

Her er vi i Virkeligheden ved Kærnepunktet i Sagen. Det afgørende, naar der er Tale om Gæld, det Tidspunkt, hvor det er muligt at sætte ind med Bebrejdelser, er ikke, naar Gælden betales, og heller ikke, naar man gaar ind paa at svare Renter af den. Det Tidspunkt, hvor der eventuelt bør rettes Bebrejdelser, er, naar Gælden stiftes. Jeg kan ikke tænke mig, at den ærede Ordfører for Alvor vil hævde, at denne Gæld paa de 3½ Mill. Kr. ikke skulde betales. Gælden var fremkommet ved, at den kirkelige Ligning gennem 5 Aar havde været for lav, de 2 Aar under Dahl og de 3 Aar under Bruun-Rasmussen. I disse 5 Aar var de kirkelige Skatteydere sluppet for billigt. Det Underskud, der derved er fremkommet, har Staten virkelig ikke nogen Pligt til at dække. Det vil være ugorligt for den ærede Ordfører for Forespørgerne, selv om han gør sig de største Anstrengelser, og selv om han er Jurist, som han fortalte os i Gaar, at paapege, at Staten har den fjerneste Pligt til at dække dette Underskud paa 3½ Mill. Kr. Der er ingen juridisk Pligt til det, der er heller ingen moralsk Pligt til det, der er ingen forstandig Begrundelse for, at Statskassen skulde gøre det. Der er ikke andre til at betale disse Penge end de kirkelige Skatteydere, der er sluppet for billigt. Jeg tror ikke, den ærede Ordfører kan paastaa, at Statskassen skulde betale det, jeg tror heller ikke, han tør paastaa, at de kirkelige Skatteydere paa eet Aar skulde kunne tage hele denne Udgift. Det vil sige, at der bliver ikke andet tilbage end en Fordeling over en Aarrække for at skabe Dækning for det Beløb, der er udskrevet for lidt. Men saa vilde det være et urimeligt Krav — og i den Henseende interesserer det mig nu ikke saa overmaade meget, om den ærede Ordfører er i Stand til at møde med Lovparagraffer fra, jeg tror, det var 1855 — at Staten Aar efter Aar skulde have Rentetab paa disse 3½ Mill. Kr., som den i sin Tid har lagt ud og staaet i Forskud med. For øvrigt er det vistnok saaledes, at da man i 1919 gennemførte denne Lov, blev der ikke fastlagt noget bestemt om, hvordan det skulde være med Forrentningen af de For-